

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod:	23 Mai 2013
Swyddog Arweiniol:	Arweinydd y Cyngor a'r Aelod Arweiniol dros Ddatblygiad Economaidd/ Cyfarwyddwr Corfforaethol Uchelgais Economaidd a Chymunedol
Awdur yr Adroddiad:	Rheolwr Adfywio Strategol
Teitl:	Cynlluniau Tref ac Ardal

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn ymwneud â monitro perfformiad y Cyngor wrth ddarparu ei Gynlluniau Tref a'u manteision i'r trefi eu hunain a'r cymunedau o'r hamgylch.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Rheswm dros wneud yr adroddiad hwn ydi amlygu unrhyw lithriant wrth ddarparu'r Cynlluniau a'r camau gweithredu i wella perfformiad a chynorthwyo'r Cyngor i ddod yn nes at ei gymunedau.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn ystyried a darparu'r sylwadau ar y cynnydd a wnaed gyda darparu Cynlluniau Tref yn eu blwyddyn gyntaf.

4. Manylion yr adroddiad

Cadarnhawyd Cynlluniau Tref ar gyfer saith anheddiad mwyaf y sir, heblaw am y Rhyl, gan y Cabinet rhwng Rhagfyr 2011 a Mawrth 2012 yn ystod tymor y Cyngor Sir blaenorol. Yn dilyn yr etholiadau ym mis Mai 2012, gwnaed cyflwyniadau i'r pum Grŵp Ardal Aelodau perthnasol i alluogi aelodau newydd eu hethol ymgyfarwyddo â chynnwys y Cynlluniau Tref a gymeradwywyd yn flaenorol ac i ddechrau adolygu eu cynnwys er mwyn sicrhau eu bod dal yn ddilys ac i alluogi ymgorffori unrhyw flaenoriaethau ychwanegol.

Datblygwyd proses ar gyfer monitro perfformiad y Cynlluniau Tref ac Ardal ar y cyd â'r gwasanaeth Cynllunio Busnes a Pherfformiad i ategu at y trefniadau adrodd ar gyfer y Cynllun Corfforaethol. Mae adroddiadau perfformiad manwl yn cael eu cyflwyno i'r Grwpiau Ardal Aelodau bob chwarter sy'n amlygu'r hyder darparu ynghlwm i bob un o'r camau gweithredu byw yn y Cynlluniau Tref ac Ardal perthnasol gan ddefnyddio'r un statws Coch-Oren-Melyn-Gwyrdd a fabwysiadwyd yn y fethodoleg rheoli prosiect corfforaethol. Cyflwynwyd yr adroddiad cyntaf am y chwarter a ddaeth i ben 31 Mawrth 2013 i'r rownd cyfarfodydd Grwpiau Ardal Aelodau a ddaeth i ben yn ddiweddar. Bydd yr wybodaeth yn yr adroddiadau Tref ac Ardal hyn yn cael eu cyfuno a'u cynnwys yn yr Adroddiadau Perfformiad

Chwarterol a gyflwynir i'r Cabinet. Mae'r adroddiad cyfun am y chwarter a ddaeth i ben 31 Mawrth 2013 ynghlwm fel Atodiad A i'r adroddiad hwn. Mae sylwadau ynglŷn â champau gweithredu unigol sydd â statws coch neu wedi ei atodi yn Atodiad B. Mae crynodeb ar y prif ganlyniadau am y flwyddyn gyntaf y Cynlluniau ynghlwm fel Atodiad C.

Cadarnhawyd dyrannu nawdd o'r gyllideb ar gyfer gweithredu'r flaenoriaeth gorfforaethol ar gyfer gwella'r economi lleol gan y Cabinet ar 15 Ionawr. Mae hyn wedi galluogi symud ymlaen â'r camau gweithredu blaenoriaeth a nodwyd i'w gweithredu'n gynnar y gellid ond eu darparu o fewn amserlen resymol gyda chefnogaeth ariannol o'r gyllideb hon. Bydd y camau gweithredu hyn yn ymddangos yn yr adroddiadau chwarterol nesaf i'r Grwpiau Ardal Aelodau a byddant yn cael eu cyflwyno i'r rownd o gyfarfodydd a fydd yn cael eu cynnal ym mis Gorffennaf.

Nid oedd y Cynlluniau Tref a gymeradwywyd hyd yma yn mynd i'r afael ag anghenion a blaenoriaethau cymunedau llai a mwy gwledig. Cytunodd y Cabinet ar drefniadau manwl ar gyfer datblygu Cynlluniau Tref presennol yn Gynlluniau Tref ac Ardal ar 16 Ebrill. Mae gwaith wedi dechrau'n ddiweddar ar y broses hon gyda'r rownd gyntaf o gyfarfodydd ar gyfer Cefnogwyr Cynlluniau Tref ac Ardal ac aelodau wardiau wedi'u trefnu ar gyfer y mis hwn.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'r Cynllun Corfforaethol yn nodi trefi a chymunedau bywiog ac economaidd weithgar fel bod yn hanfodion economi leol gryf. Bydd gweithredu Cynlluniau Tref ac Ardal yn cefnogi gweithredu'r flaenoriaeth gorfforaethol ar gyfer gwella'r economi leol a bydd hefyd yn cynorthwyo'r Cyngor i ddiwallu ei uchelgais o fod yn nes at y gymuned.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Ers yr adroddiad blaenorol a gyflwynwyd i'r Pwyllgor hwn ynglŷn â Chynlluniau Tref, gwnaethpwyd dyraniad cyfalaf o £200,000 o'r cynllun cyfalaf ar gyfer 2013/14 ar gyfer gwella'r economi leol. Daw hyn â'r cyfanswm sydd ar gael ar hyn o bryd i £1.55m, gyda £0.6m wedi ei ymrwmo i flaenoriaethau cynnar gan y Cabinet ar 15 Ionawr, gan adael balans o £0.95m i'w ddyrannu.

Y bwriad yw y bydd prosiectau Y Rhyl yn Symud Ymlaen yn cael eu hariannu'n bennaf un ai o'r dyraniad corfforaethol o £175,000 ar gyfer adfywio a wnaed yn 2011/12, neu yn achos prosiectau ar raddfa fwy, trwy gynigion penodol i'w hystyried gan y Grŵp Buddsoddi Strategol cyn i'r Cabinet benderfynu arnynt. Fodd bynnag, efallai bydd ychydig o alw am ddyraniad nawdd Cynlluniau Tref ac Ardal ar gyfer prosiectau Y Rhyl yn Symud Ymlaen.

7. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd?

Mae'r Grŵp Cydlyn Cynlluniau Tref wedi trafod y cynigion a amlinellwyd yn yr adroddiad hwn. Roedd y Cynlluniau Tref gwreiddiol yn destun ymgynghori sylweddol

a chytunodd y Cabinet ar y trefniadau ar gyfer ymgynghori yn ystod datblygiad Cynlluniau Tref ac Ardal ar 16 Ebrill.

8. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Ddim yn berthnasol

9. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Y risgiau sy'n gysylltiedig â'r Cynlluniau Tref yw:

- methu darparu'r blaenoriaethau a nodwyd i'w cwblhau ym mlynnyddoedd cynnar y Cynlluniau Tref, a
- methu mynd i'r afael ag anghenion a blaenoriaethau cymunedau llai a mwy gwledig.

Mae'r risg o beidio darparu'r camau gweithredu a nodwyd i'w cwblhau ym mlynnyddoedd cynnar Cynlluniau Tref wedi cael ei ostwng trwy greu rolau Cefnogwyr Cynllun Tref ac Ardal i wthio darparu'r blaenoriaethau a nodwyd yn y Cynlluniau Tref ac Ardal perthnasol a thrwy ddyrannu cyllidebau i alluogi ariannu camau gweithredu blaenoriaeth na fyddai fel arall yn cael eu darparu trwy gyllidebau gwasanaeth presennol.

10. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae Adran 2 Deddf Llywodraeth Leol 2000 yn rhoi'r pŵer i'r Cyngor wneud unrhyw beth y creda sy'n debygol o hyrwyddo neu wella lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol yr ardal.

Mae Erthyglau 6.1, 6.3.2(c) a 6.3.4(b) yn amlinellu pwerau Archwilio mewn perthynas â chynlluniau tref, y sir a'i breswylwyr, a pherfformiad y Cyngor o ran darparu ei amcanion.

Swyddog Cyswllt:

Rheolwr Adfywio Strategol

Ffôn: 01824 706860